

PROJEKT WYKONAWCZY

Modernizacja zabytkowego kościoła w Bobrownikach na cele kulturalne

"Budowa instalacji odnawialnych źródeł energii na potrzeby Parafii Rzymskokatolickiej pw. "Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny w Bobrownikach" "

OBIEKT	Kościół w Bobrownikach - Parafia Rzymskokatolicka pw. "Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny w Bobrownikach"
ADRES BUDOWY	08-500 Ryki, ul. Krasnogińska 1B, Bobrowniki dz nr 3581/2
OPRACOWANIE	Instalacje elektryczne i elektroenergetyczne
BRANŻA	Elektryczna
INWESTOR	Parafia Rzymskokatolicka pw. "Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny w Bobrownikach"

BIURO PROJEKTOWE	PROJEKTANT
ESCO PROJEKTY ROMAN DĘBOWSKI UL. M. MAŁACHOWSKIEGO 1/107, 05-270 MARKI NIP 7181716503	Projektant branża elektryczna Jarosław Nasuta PDL/0038/POOE/05

ESCO PROJEKTY
Roman Dębowski
05-270 Marki, ul. Małachowskiego 1/10
NIP 718-171-65-03 R-4511842

mgr inż. Jarosław Nasuta
upr. bud. do proj. bez ogran.
w specj. sieci i urządz. elektr.
Nr PDL/0038/POOE/05

Bobrowniki Grudzień 2022 r.

ZAWARTOŚĆ OPRACOWANIA

Spis treści

ZAWARTOŚĆ OPRACOWANIA.....	2
UPRAWNIENIA.....	3
OPIS TECHNICZNY	5
1. PODSTAWA OPRACOWANIA.....	5
2. PRZEDMIOT OPRACOWANIA.....	6
3. ZAKRES OPRACOWANIA.....	6
4. LOKALIZACJA INWESTYCJI I PARAMETRY	6
5. WYMAGANIA STAWIANE INSTALACJI FOTOWOLTAICZNEJ.....	7
6. OPIS ROZWIĄZANIA.....	7
7. ELEMENTY SKŁADOWE INSTALACJI FOTOWOLTAICZNEJ.....	8
Moduły fotowoltaiczne	8
Optymalizatory mocy	9
1.1 Inwertery fotowoltaiczne.....	10
8. Charakterystyka instalacji elektrycznej.....	11
Okablowanie DC inwerterów.....	11
Okablowanie AC inwerterów	12
9. SYSTEMY ZABEZPIECZEŃ.....	12
Instalacja uziemiająca	12
Ochrona przeciwprzepięciowa.....	12
Ochrona odgromowa.....	13
10. OPIS TECHNICZNY KONSTRUKCJI.....	13
11. WARUNKI OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA.....	22
12. Zestawienie podstawowych elementów instalacji	25
13. Analiza oddziaływania na środowisko	25
14. SCHEMAT INSTALACJI	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
15. SYMULACJA INSTALACJI FOTOWOLTAICZNEJ	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

OPIS TECHNICZNY

1. PODSTAWA OPRACOWANIA

Zlecenie inwestora.

Oględziny obiektu, w którym zaplanowano realizację robót budowlanych.

Obowiązujące normy i przepisy:

- Ustawa prawo budowlane,
- Ustawa o odnawialnych źródłach energii,
- PN-HD 60364-4-41:2017-09 Instalacje elektryczne niskiego napięcia - Część 4-41: Ochrona dla zapewnienia bezpieczeństwa - Ochrona przed porażeniem elektrycznym lub równoważna,
- PN-EN 62305-1:2011 Ochrona odgromowa - Część 1: Zasady ogólne lub równoważna,
- PN-EN 62305-2:2012 Ochrona odgromowa - Część 2: Zarządzanie ryzykiem lub równoważna,
- PN-EN 62305-3:2011 Ochrona odgromowa - Część 3: Uszkodzenia fizyczne obiektów i zagrożenie życia lub równoważna,
- PN-EN 62305-4:2011 Ochrona odgromowa - Część 4: Urządzenia elektryczne i elektroniczne w obiektach lub równoważna,
- PN-HD 60364-4-41:2017-09 Instalacje elektryczne w obiektach budowlanych - Ochrona zapewniająca bezpieczeństwo - Dobór środków ochrony w zależności od wpływów zewnętrznych - Wybór środków ochrony przeciwporażeniowej w zależności od wpływów zewnętrznych lub równoważna,
- PN-HD 60364-7-712:2016-05 Instalacje elektryczne w obiektach budowlanych. Część 7-712: Wymagania dotyczące specjalnych instalacji lub lokalizacji. Fotowoltaiczne (PV) układy zasilania lub równoważna,
- PN-EN 61439-1:2011 Wymagania dotyczące skrzynek połączeniowych i zespołu rozdzielnic lub równoważna,
- PN-HD 60364-4-442:2012, Instalacje elektryczne niskiego napięcia. Ochrona dla zapewnienia bezpieczeństwa - Ochrona instalacji niskiego napięcia przed przepięciami dorywczymi powstającymi wskutek zwarć doziemnych w układach po stronie wysokiego i niskiego napięcia lub równoważna.

Ponieważ moc mikro-instalacji fotowoltaicznej nie jest większa niż 50kW oraz nie przekracza istniejącej mocy przyłączeniowej obiektu (40kW) do sieci OSD, dlatego nie ma konieczności złożenia wniosku o wydanie decyzji o pozwoleniu na budowę ani zgłoszenia robót nie wymagających pozwolenia na budowę. Jednakże po wykonaniu instalacji fotowoltaicznej należy zgłosić ten fakt zgodnie z art. 7 ust. 8d PE do lokalnego OSD oraz właściwej jednostki Państwowej Straży Pożarnej.

2. PRZEDMIOT OPRACOWANIA

Przedmiotem opracowania jest budowa instalacji fotowoltaicznej (PV) on-grid o mocy min. 30,0 kWp, służącej do produkcji energii elektrycznej z promieniowania słonecznego. Wytwarzana energia będzie zużywana na potrzeby własne, a ewentualne nadwyżki wyprodukowanej energii będą oddawane do Sieci elektroenergetycznej na zasadach prosumenta.

3. ZAKRES OPRACOWANIA

Zakres planowanych prac obejmuje:

- Montaż konstrukcji mocującej na gruncie pod panele fotowoltaiczne.
- Montaż modułów fotowoltaicznych monokrystalicznych – 75 szt.
- Montaż inwertera fotowoltaicznego o mocy 25,0 kW na konstrukcji wsporczej paneli, - 1 szt.
- Montaż optymalizatorów mocy – 75 szt.
- Podłączenie strony DC do inwertera fotowoltaicznego i przeprowadzenie odpowiednich pomiarów elektrycznych stringów.
- Podłączenie strony AC do rozdzielni głównej obiektu, na którego potrzeby zbudowana instalacja fotowoltaiczna.

4. LOKALIZACJA INWESTYCJI I PARAMETRY

Nazwa lokalizacji:	Kościół w Bobrownikach - Parafia Rzymskokatolicka pw. "Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny w Bobrownikach"
Adres lokalizacji:	08-500 Ryki, ul. Krasnoglińska 1B, Bobrowniki dz nr 3581/2
Miejsce lokalizacji paneli:	Na gruncie
Moc instalacji:	30,00 kW
Napięcie przyłączeniowe:	0,4 kV
Napięcie znamionowe instalacji:	400 V
Moc przyłączeniowa obiektu:	30,7 kW
Układ sieciowy:	TN-C-S
Rodzaj konstrukcji wsporczej	Gruntowa 2-podporowa
Kąt nachylenia:	25 stopni
Lokalizacja falownika:	Konstrukcja wsporcza paneli

5. WYMAGANIA STAWIANE INSTALACJI FOTOWOLTAICZNEJ

Zamawiający wymaga długoletniej gwarancje zapewniająca inwestorowi ochronę inwestycji. Wymagana gwarancja powinna być nie krótsza niż 10 lat dla zapewnienia, że zarówno w okresie trwałości projektu, czyli 5 lat, jak również po okresie trwałości inwestycji instalacji będzie objęta jeszcze minimum 5 letnią gwarancją zapewniającą bez kosztową wymiany sprzętu w przypadku jego awarii.

Zamawiający wymaga maksymalnego poziomu bezpieczeństwa systemu PV poprzez zastosowanie funkcji zredukowania napięcia ogniwa fotowoltaicznego, do bezpiecznego napięcia po wyłączeniu zasilania prądem zmiennym lub wyłączeniu falownika. System redukcji napięcia ogniw fotowoltaicznych do poziomu napięcia bezpiecznego tj. maksymalnie 60V DC dla pojedynczego łańcucha paneli fotowoltaicznych, zapewnia bezpieczeństwo instalatorów, ekip ratowniczym (strażacy), służbom utrzymania a także użytkownikom.

Zamawiający wymaga, aby system dawał możliwość monitoringu: falowniki i jego parametrów: moc chwilowa / produkcja dzienna, miesięczna, roczna, parametry sieciowe takie jak napięcie i częstotliwość. Dodatkowo zamawiający wymaga monitoringu każdego modułu z osobna (ewentualnie pary modułów). Wymagane jest monitorowanie następujących parametrów modułów: moc / napięcie / prąd. Zamawiający wymaga także pomiaru parametrów takich jak konsumpcja energii w obiekcie oraz konsumpcji własnej (energia z PV przeznaczona na konsumpcję w obiekcie) oraz ile energii zostało oddane do sieci. Wykonawca zapewni, w cenie wykonania instalacji, dostęp do platformy monitorowania w czasie rzeczywistym wydajności każdego modułu fotowoltaicznego lub pary modułów fotowoltaicznych w zamontowanej instalacji. Dostęp musi być możliwy z dowolnego komputera lub urządzenia mobilnego mającego dostęp do sieci internetowej w okresie co najmniej 20 lat od daty odbioru końcowego instalacji.

Zamawiający wymaga, aby wszystkie instalacje były zoptymalizowane pod względem produkcji, poprzez zapewnienie śledzenia maksymalnego punktu pracy (MPPT) na poziomie modułu lub pary modułów fotowoltaicznych, co zapewni maksymalizacji produkcji energii elektrycznej z systemu i zmniejszenie wpływu czynników niekorzystnych na wydajność systemu, takich jak: okresowe zacinienie, zabrudzenie, uszkodzenia poszczególnych modułów, częściowe lub całkowite zakrycie śniegiem. Wykonawca powinien zastosować technologię pozwalającą na montaż w jednym łańcuchu paneli fotowoltaicznych okresowo zacinianych.

6. OPIS ROZWIĄZANIA

Instalacja fotowoltaiczna jest bezobsługowym systemem zmieniającym energię promieniowania słonecznego na energię elektryczną. Zaplanowano wykonanie instalacji fotowoltaicznej on-grid (sieciowej), która poprzez przyłączy do sieci elektroenergetycznej umożliwi oddawanie energii elektrycznej na zewnątrz - w sytuacji, w której bieżąca produkcja energii elektrycznej przez instalację będzie wyższa od bieżącego jej zużycia w budynku. W sytuacjach odwrotnych (tj. bieżąca produkcja energii elektrycznej niższa od jej zużycia w budynku), niedobór będzie uzupełniany energią pochodzącą

z publicznej sieci elektroenergetycznej.

Instalacja fotowoltaiczna zbudowana jest z paneli fotowoltaicznych, w których bezpośrednio zachodzi konwersja energii słonecznej na energię elektryczną (w postaci prądu stałego). Panele fotowoltaiczne zamontowane zostaną na gruncie, z wykorzystaniem odpowiednio dobranego systemu montażowego dwupodporowego. Instalacja zostanie wykonana w technologii optymalizacji pracy instalacji na poziomie poszczególnych modułów fotowoltaicznych, poprzez zastosowanie optymalizatorów mocy DC.

Wyprodukowana energia elektryczna zostanie w pierwszej kolejności zużyta na potrzeby własne obiektu. Nadwyżki produkcji, jakie mogą okresowo wystąpić, będą oddawane do publicznej sieci elektroenergetycznej. W celu rozliczenia odbioru energii elektrycznej, zostanie zainstalowany przez sprzedawcę zobowiązanego, odpowiedni dwukierunkowy układ pomiarowo-rozliczeniowy.

7. ELEMENTY SKŁADOWE INSTALACJI FOTOWOLTAICZNEJ

Na elementy składowe instalacji fotowoltaicznej składają się:

- Naziemna konstrukcja wsporcza dwupodporowa
- Moduły fotowoltaiczne zamontowane na konstrukcji wsporczej.
- Naziemna infrastruktura elektryczna.
- Optymalizatory mocy DC.
- Zestaw inwerterów.
- Instalacje elektryczne DC i AC wraz z zabezpieczeniami.
- Instalacja uziemiająca.
- Urządzenia systemu monitorowania instalacji.

Moduły fotowoltaiczne

Projektuje się zastosowanie modułów fotowoltaicznych o mocy nie mniejszej niż 400 Wp.

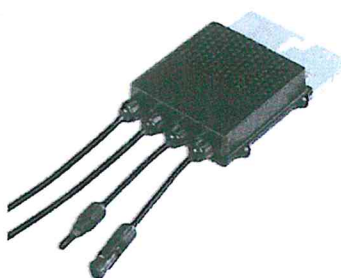
Moduły fotowoltaiczne są urządzeniami dokonującymi konwersji promieniowania słonecznego na energię elektryczną. Proces wytwarzania energii jest przyjazny środowisku, gdyż wykorzystuje się w nim zjawisko fotoelektryczne, które nie ma żadnych produktów ubocznych. Instalacja fotowoltaiczna nie generuje hałasu, nieprzyjemnego zapachu, nie wymaga dodatkowych materiałów eksploatacyjnych, nie stwarza zagrożenia dla ludzi i zwierząt. Żywotność modułów fotowoltaicznych to ponad 25 lat. Po 25 latach zachowują minimum 80% początkowej mocy. Wykorzystywane będą moduły w technologii monokrystalicznej o mocy szczytowej 400 Wp. Minimalne parametry charakteryzujące panele fotowoltaiczne przedstawia poniższa tabela:

Tabela 1 Parametry modułów fotowoltaicznych

Opis wymagań	Parametry Techniczne
Typ modułu	Monokrystaliczny

Moc modułu	min 400 Wp (standardowe warunki badania: natężenie nasłonecznienia 1000 W/m ² , temperatura ogniwa 25°C i współczynnik masy powietrza AM 1,5)
Sprawność modułu	min 19,0 %, (standardowe warunki badania: natężenie nasłonecznienia 1000 W/m ² , temperatura ogniwa 25°C i współczynnik masy powietrza AM 1,5)
Tolerancja mocy	0/+5W (standardowe warunki badania: natężenie nasłonecznienia 1000 W/m ² , temperatura ogniwa 25°C i współczynnik masy powietrza AM 1,5)
Współczynnik mocy	-0,35 %/K
Rama modułu	ze stopu anodyzowanego aluminium
Przykrycie modułu	antyrefleksyjne z hartowanego szkła
Gwarancja wydajności mocy producenta	Liniowa gwarancja mocy 25 lat
Wytrzymałość mechaniczna na obciążenie od śniegu	min 5400 Pa
Wymogi potwierdzające jakość:	Certyfikowano według: IEC 61215, IEC 61730
Zakres temperatury	-40 do +80 °C

Optymalizatory mocy

Optymalizatory mocy są przetwornikami DC/DC podwyższająco-obniżającymi napięcie. Optymalizatory mocy zwiększają produkcję energii z systemów PV poprzez ciągłe śledzenie maksymalnego punktu mocy (MPPT) modułu. Monitorują wydajność poszczególnych modułów i przekazują dane o wydajności do portalu monitorującego. Optymalizatory mocy są wyposażone w unikalną funkcję : która wyłączy automatycznie napięcie DC modułów, gdy inwerter lub zasilanie sieci jest wyłączone. Każde z urządzeń będzie obsługiwało po jednym module fotowoltaicznym Minimalne parametry charakteryzujące optymalizatory przedstawia poniższa tabela:

Tabela 2 Parametry optymalizatorów mocy

STRONA DC	
Maksymalne napięcie wejściowe	125 V
Napięcie inicjujące pracę	15,5 V
Minimalna ilość wejść MPPT	1
Minimalna Sprawność	98,0 %
Bezpieczne napięcie wyjściowe optymalizatora	1,0 Vdc tolerancja 0,1 Vdc

1.1 Inwertery fotowoltaiczne

Urządzeniami odpowiedzialnymi za współpracę z generatorami są beztransformatorowe inwertery sieciowe. Inwertery fotowoltaiczne to urządzenia odpowiadające za przetwarzanie i przekształcanie energii, która powstaje w modułach fotowoltaicznych w postaci prądu i napięcia stałego, na energię elektryczną prądu i napięcia przemiennego o parametrach zgodnych z siecią niskiego napięcia, czyli 230/400 V 50 Hz.

Zaprojektowano wykorzystanie inwertera o mocy minimalnej 25,0 kW współpracującego z optymalizatorami mocy. Minimalne parametry charakteryzujące wybrane inwertery przedstawiają poniższe tabele:

Tabela 3 Parametry inwertera o mocy

STRONA DC	
Maksymalne napięcie DC	1000 V
Znamionowe napięcie DC	750 V
Minimalna ilość wejść	3
STRONA AC	
Moc znamionowa	25,00 kW
Częstotliwość znamionowa	50 Hz
Sprawność euro	97,5%

Najważniejsze cechy planowanych inwerterów:

- Stopień ochrony minimum IP65.
- Inwertery wyposażone w zabezpieczenia przed pracą wyspą realizowane przez monitorowanie napięcia i częstotliwości, i mechanizm synchronizujący z siecią energetyczną operatora.
- Inwertery muszą spełniać wymagania jakościowe produkowanej energii zgodnie z wymaganiami operatora OSD, dlatego powinien być wyposażony w monitoring jakości nie dopuszczający do pracy inwertera, gdy zawartość harmoniczných THD przekroczy dozwolony próg
- Inwertery wyposażone będą w następujące zabezpieczenia:
  - Możliwość monitoringu każdego podłączonego modułu.

Inwertery powinny spełniać wymogi normy PN-EN 50438, określającej wymagania dla instalacji mikrogeneracyjnych przeznaczonych do równoległego przyłączania do publicznych sieci dystrybucyjnych niskiego napięcia. Inwertery same nie tworzą sieci elektroenergetycznej, inwertery z siecią współpracują, w razie zaniku zasilania zewnętrznego, inwerter musi się wyłączyć w czasie krótszym niż 300ms.

8. Charakterystyka instalacji elektrycznej.

Instalacja elektryczna, zawierająca okablowanie i osprzęt elektryczny zapewniający bezpieczeństwo obsługi instalacji, będzie podzielona na dwie główne sekcje. Sekcja prądu stałego i sekcja prądu przemiennego, ograniczone inwerterem.

Sekcja prądu stałego budowana jest w oparciu o kable dedykowane do instalacji fotowoltaicznych, odporne na działanie warunków atmosferycznych i promieniowania UV oraz rozdzielnice DC z zabezpieczeniami, ogranicznikami przepięć prądu stałego. Wyposażenie rozdzielni DC musi zawierać:

- Ogranicznik przepięć DC: wymagany prąd udarowy 10/350 μ s $\geq$ 12,5 kA na biegun
- rozłączniki z wkładkami gPV

Sekcja prądu przemiennego budowana będzie w oparciu o klasyczne materiały elektroinstalacyjne, zgodnie ze sztuką inżynierii elektrycznej. W skład sekcji wejdą kable energetyczne oraz rozdzielnice AC z zabezpieczeniami nadmiarowo prądowymi, różnicowoprądowymi, ogranicznikami przepięć prądu przemiennego. Wyposażenie rozdzielni AC musi zawierać:

- Wyłącznik różnicowy 40A/100mA/typ A 4P;
- Wyłącznik nadprądowy C16 3P/10kA;
- Ogranicznik przepięć AC wymagany prąd udarowy 10/350 μ s $\geq$ 12,5 kA na biegun

Okablowanie DC inwerterów

Połączenia poszczególnych paneli w łańcuchy należy wykonywać kablami, w które wyposażone są panele fotowoltaiczne przy użyciu złączek w standardzie panelu. Połączony łańcuch składający się z paneli należy łączyć z falownikiem stosując specjalistyczne kable solarne UV o przekroju minimum 6 mm². Kable solarne prądu stałego (DC) należy układać tak, aby dodatki i ujemny zakreślały możliwie najmniejszą powierzchnię. Powinny być przymocowane do górnego profilu konstrukcji nośnej opaskami zaciskowymi (PE), aby nie miały kontaktu z powierzchnią pod modułem PV. Podczas układania kabli należy zachować szczególną ostrożność, aby nie uszkodzić izolacji kabla.

Kable DC instalacji fotowoltaicznej prowadzić zgodnie z wytycznymi producenta modułów fotowoltaicznych. Do łączenia kabli DC używać złączek typu MC4 oraz specjalistycznych narzędzi.

Okablowanie prądu stałego DC powinno spełniać minimum poniższe wymogi:

- Napięcie znamionowe: 1000 V DC;
- Pojedyncza wiązka;
- Podwójna izolacja;
- Żyły: wg PN/EN – 60228, miedziane wielodrutowe klasy 5;
- Izolacja: polwinitowa na 90°C;

- Powłoka: polwinitowa odporna na UV;
- Temperatura wg PN – 93/E – 90400:
  - Na powierzchni przewodu: max. 90°C,
  - Po ułożeniu na stałe, praca dopuszczalna w temp. – 30°C do +90°C,
  - Instalacje ruchome, praca dopuszczalna w temp. – 5°C do +90°C;
  - Przekrój min. 6 mm².

Okablowanie AC inwerterów

Okablowanie zmiennoprądowe (AC) pomiędzy inwerterem a rozdzielnicą AC zostanie wykonane z kabli YKYżo 5x35 mm². Pomędzy rozdzielnicą AC a rozdzielnicą główną nn obiektu połączenie wykonać za pomocą kabla YKYżo 5x35mm².

Kabel łączący rozdzielnicę DC z inwerterem, inwerter z rozdzielnicą AC układać w rurach osłonowych odpornych na działanie UV. Kabel łączący rozdzielnicę AC inwertera z rozdzielnicą główną obiektu układać w rurach osłonowych typ DVR-75 na całej długości. Kabel układać linią falistą z zapasem 3% długości wykopu, wystarczającym do skompensowania możliwych przesunięć gruntu w rowie o głębokości 80cm. W pobliżu skrzyżowania kabla z instalacjami podziemnymi wykopy prowadzić ręcznie prowadzone. Nawierzchnie po robotach ziemnych odtworzyć do stanu pierwotnego.

9. SYSTEMY ZABEZPIECZEŃ

Instalacja uziemiająca

Uziemieniu ochronnemu podlegają metalowe części, normalnie nieprzewodzące prądu lecz mogące stanowić niebezpieczeństwo porażenia w razie pojawienia się na tych elementach napięcia.

W szczególności należy uziemić:

- konstrukcję rozdzielnic
- konstrukcję wsporcze modułów, inwerterów,
- ramy modułów fotowoltaicznych poprzez konstrukcje wsporcze,
- obudowy inwerterów.

W pobliżu inwertera zlokalizować szyny LPW w obudowie, przyłączając je do projektowanego uziomu wartość rezystancji uziomu nie większa niż 10Ω. Po wykonaniu uziomu należy wykonać pomiar rezystancji uziemienia punktu PEN celem sprawdzenia czy $R < 10\Omega$. W przypadku braku dostatecznej rezystancji należy uziom rozbudować do wymaganej wartości. Uziom wykonać jako prętowy lub prętowo taśmowy na potrzeby przedmiotowej mikroinstalacji.

Rezystancja wykonanego uziomu nie może przekroczyć wartości 10Ω. Kabel ochronny PE wszystkich inwerterów i ramy modułów należy połączyć do tego samego punktu uziemienia. W ten sposób zapewnione zostanie wyrównanie potencjałów i ochrona przed porażeniem prądem.

Ochrona przeciwprzepięciowa

Zastosowano zintegrowaną ochronę przeciwprzepięciową. Planuje się instalację ograniczników typu I+II po stronie stałoprądowej oraz zmiennoprądowej w rozdzielnicach DC i AC. Inwertery i ogniwa fotowoltaiczne ochronić ogranicznikami przepięć dedykowanymi do instalacji PV na napięcie

minimalne 1000VDC. Dodatkowo zainstalować ograniczniki przepięć w złączu AC instalacji fotowoltaicznej zlokalizowanej w pobliżu rozdzielni głównej.

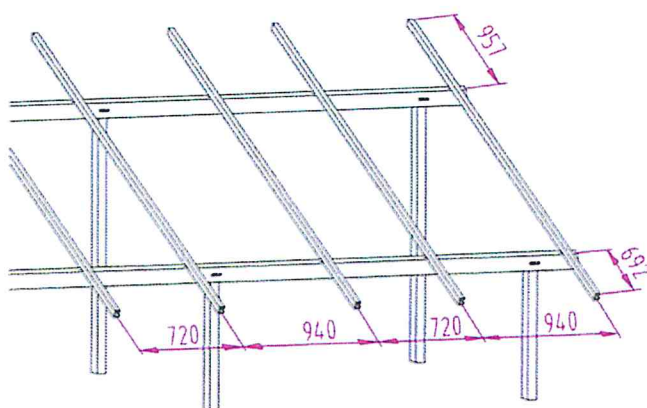
Ochrona odgromowa

Przeprowadzona analiza ryzyka wystąpienia szkód piorunowych (zgodnie z normą PN-EN 62305- 2:2012), wykazała akceptowalne ryzyko wyładowania atmosferycznego bezpośrednio w urządzenia instalacji. W związku z powyższym w celu ochrony od skutków pośredniego wyładowania stosowana będzie ochrona przeciwprzepięciowa. Dodatkowo konstrukcja wsporcza wraz z modułami fotowoltaicznymi połączona zostanie z uziemieniem, połączenie należy wykonać min. w dwóch punktach. Wartość rezystancji uziemienia powinna wynosić $R < 10\Omega$.

10. OPIS TECHNICZNY KONSTRUKCJI

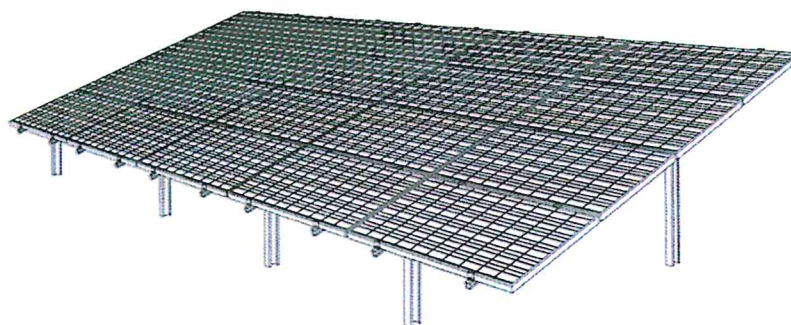
Systemowa, wolnostojąca konstrukcja wsporcza przeznaczona jest do mocowania modułów fotowoltaicznych w układzie horyzontalnym. Mocowanie konstrukcji w gruncie odbywa się za pomocą stalowych podpór wbijanych w podłoże. Szkieletowa konstrukcja z profili metalowych umożliwia montaż czterech rzędów paneli fotowoltaicznych nachylonych do podłoża pod kątem 25° . Elementy konstrukcji wykonane są ze stali w powłoce galwanicznej „...” lub równoważnej.

Na etapie wykonawstwa, przed montażem konstrukcji wsporczej należy przeprowadzić badania geologiczne gruntu. Głębokość osadzania podpór w podłożu dobierana jest w zależności od wyników badania podłoża, minimalna głębokość 1,7m. Zachować szczególną ostrożność przy wbijaniu podpór, w przypadku zbliżenia z infrastrukturą podziemną wykonać wykopy ręcznie.

Rys. 1 Szkielet konstrukcji wsporczej

Rys. 2 Konstrukcja wsporcza

Tabela 4 Parametry konstrukcji wsporczej

Parametr	Wa
układ paneli	horyzontalne
kąt nachylenia modułów	25°
ilość rzędów modułów	4
obciążenia śniegiem	IV
obciążenia wiatrem	I
głębokość osadzenia wbijanych profili	min. 1700 mm
grubość profili wbijanych w ziemię	min. 3 mm

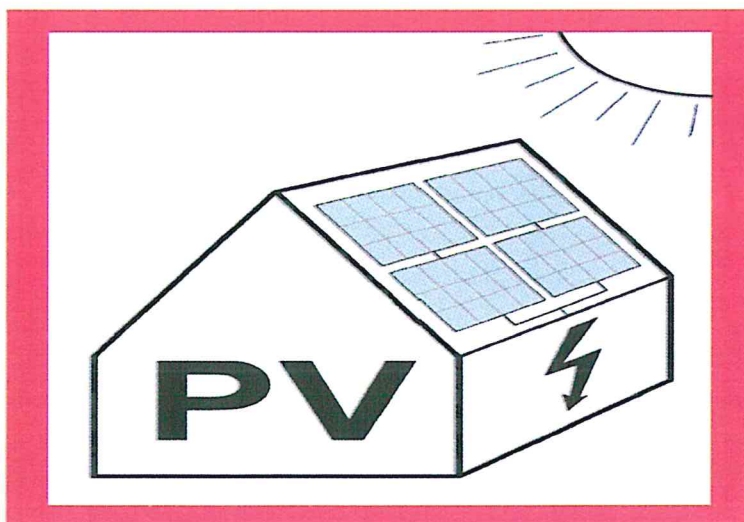
11. WARUNKI OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA

Bezpieczeństwa systemu PV po stronie DC zostanie zapewnione poprzez zastosowanie funkcji zredukowania napięcia ogniwa fotowoltaicznego, do bezpiecznego napięcia po wyłączeniu zasilania prądem zmiennym lub wyłączeniu falownika. System redukcji napięcia ogniw fotowoltaicznych do poziomu napięcia bezpiecznego tj. maksymalnie 60V DC dla pojedynczego łańcucha paneli fotowoltaicznych zostanie zapewniony przez zastosowanie optymalizatorów mocy dla każdego modułu zapewniającego obniżenia napięcia po stronie DC. Zastosowanie obniżenia napięcia po stronie DC do poziomu bezpiecznego zapewnia bezpieczeństwo instalatorów, ekip ratowniczym (strażacy), służbom utrzymania a także użytkownikom.

Ponad to do połączeń po stronie DC stosować wyłącznie szybkozłączki (np. złączy MC4) tego samego typu i producenta. Ze względów bezpieczeństwa należy minimalizować w instalacji ilość połączeń DC. Trasy przewodów DC prowadzić, w rurach osłonowych (eliminując wszelkie ostre krawędzie). Przewody (kable), powinny zostać zabezpieczone przed drganiami, przesunięciami i tarciami o inne elementy konstrukcji. Po stronie DC używać wyłącznie kabli o wzmocnionej izolacji i odpornych na działanie UV jednożyłowe o przekroju nie mniejszym niż 6 mm² i napięciu minimalnym U=1,0 kV. Po stronie DC stosować rozłączniki bezpiecznikowy na każdej żyłce przewodów DC z oznaczeniem pozycji Wł/Wył i oznaczeniem obudowy skrzynki rozdzielczej po stronie DC „Niebezpieczeństwo – zawiera części pod napięciem w ciągu dnia”.

Po wykonaniu instalacji oznakować obiektu znakiem bezpieczeństwa wg normy PN-EN 60364-7-712 informującym o obecności w obiekcie instalacji fotowoltaicznej: naklejka z wizerunkiem modułów PV powinna być umieszczona:

1. w miejscu przyłączenia instalacji PV,
2. przy liczniku oraz przy głównym wyłączniku zasilania.

Trasy kablowe powinny zostać odpowiednio oznakowane „Niebezpieczeństwo – wysokie napięcie DC w ciągu dnia obecne po wyłączeniu instalacji”. Użytkownik obiektu zapewni w obiekcie gaśnicę proszkową zlokalizowaną w pobliżu falownika PV.

Instalacja fotowoltaiczna jest zabezpieczona przed pracą wyspową tj. w momencie odłączenia zasilania w obiekcie wyłącznikiem głównym zainstalowanym w rozdzielni głównej lub przy braku zasilania (planowe przerwy w dostawie prądu) falownik automatycznie się wyłącza i jednocześnie zostaje obniżone napięcie po stronie DC do napięcia bezpiecznego tj. poniżej 60 VDC. Falownik i rozdzielnie DC/AC usytuować na konstrukcji wsporczej paneli fotowoltaicznych.

Informacja o przygotowaniu obiektu budowlanego i terenu do prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych – projektowana instalacji fotowoltaiczna nie zmienia warunków prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych a w szczególności nie ogranicza dróg pożarowych nie zmienia zaopatrzenia w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru.

Warunki budowlane

- 1) Instalacja montowana na gruncie w odległości 140m od obiektu.
- 2) Przyłączenie instalacji fotowoltaicznej - poza obiektem
- 3) Rodzaj budynku i kwalifikacja pożarowa – budynek użyteczności publicznej, zakwalifikowany do kategorii zagrożenia ludzi – ZL III,
- 4) Liczba kondygnacji - 1/ wysokość – 24 m / (wysoki - N)
- 5) Rodzaj, konstrukcja dachu i pokrycie – dach dwuspadowy, pokrycie blacha
- 6) Wymiar pojedynczego modułu /liczba modułów - 2031x1008x35mm / 75szt
- 7) Konstrukcja wsporcza – naziemna dwupodporowa

Panele fotowoltaiczne będą przymocowane do konstrukcji wsporczej na gruncie. Konstrukcja wsporcza dla paneli fotowoltaicznych posiada następujące parametry:

- dedykowana do miejsca montażu (montaż na gruncie pod kontem 25 stopni),
- wykonana ze stali nierdzewnej i aluminium
- sposób montażu zgodny z wytycznymi producenta konstrukcji.

Lokalizacja i rodzaj falownika (inwertera).

Falownik zostanie zainstalowany pod panelami na konstrukcji wsporczej .

Minimalizacja zagrożeń .

- 1) Zaprojektowany system posiada fabrycznie wbudowaną funkcję – , która pozwala na obniżenie napięcia występującego w stringu, do poziomu bezpiecznego, w przypadku wystąpienia zagrożenia. Wbudowane fabryczne zabezpieczenia ma zadziałać w momencie zaniku napięcia głównego zasilania budynku. Napięcie na każdej parze modułów zostanie obniżone do 1V. System został wyposażony w ogranicznik przepięć strony DC oraz AC.
- 2) W pokryciach dachowych spełniających warunki ochrony przeciwpożarowej o wymaganej klasie odporności ogniowej (EI), należy zapewnić zachowanie wymaganych warunków przy montaż modułów PV, - nie dotyczy
- 3) Przejścia instalacyjne w ścianach i stropach pomieszczeń zamkniętych, dla których wymagana klasa odporności ogniowej jest nie mniejsza niż EI60 lub REI60, a niebędące elementami oddzielenia przeciwpożarowych, powinny mieć klasę odporności ogniowej (EI) ścian i stropów tego pomieszczenia – nie dotyczy
- 4) Ochrona odgromowa i uziemienie powinny być realizowane w następujący sposób:

Przewiduje się zastosowanie połączeń wyrównawczych z użyciem $LgY16mm^2$; Należy w szczególności uziemić:

- konstrukcję rozdzielnic
- konstrukcję wsporcze modułów, inwertera,
- ramy modułów fotowoltaicznych poprzez konstrukcje wsporcze
- obudowę inwertera.

Działania prewencyjne.

- 1) Oznaczenie instalacji – instalacja zostanie oznaczona naklejkami : PV (na zewnątrz budynku), główny wyłącznik AC, urządzenie elektryczne pod napięciem, rozdzielnica PV-AC, rozdzielnica PV- DC,
- 2) Inwestor zostanie poinstruowany o konieczności aktualizacji Instrukcji Bezpieczeństwa Przeciwpożarowego (IBP) obiektu. Instrukcja powinna zawierać schemat elektryczny instalacji fotowoltaicznej. (uwaga: dla budynków mieszkalnych jednorodzinnych nie jest wymagana IBP).
- 3) Na ścianie zewnętrznej obiektu istnieje wyłącznik PPOŻ.

Zalecenia dodatkowe;

- 1) Codzienny automatyczny monitoring stanu izolacji DC; przed uruchomieniem falownika sprawdza stan izolacji po stronie DC.
- 2) Monitoring systemu fotowoltaicznego – właściciel systemu fotowoltaicznego, powinien monitorować swój system tak, aby cały czas mieć podgląd na swój produkt. System monitorowania zapewnia przegląd działania systemu i ostrzega użytkownika, jeżeli występuje jakaś nieprawidłowość.

Informacje dotyczące o przygotowaniu obiektu budowlanego i terenu do działań ratowniczo-gaśniczych.

- 1) Budynek wyposażony jest w wyłącznik prądowy PPOŻ.
- 2) Budynek zostanie wyposażony w schemat urządzenia fotowoltaicznego.

12. Zestawienie podstawowych elementów instalacji

Lp.	Wyszczególnienie	Typ	ilość
1	Moduł fotowoltaiczny PV 400Wp	Monokrystaliczny	75
2	Trójfazowy Inwerter sieciowy	25,0 kW	1
3	optymalizatory mocy DC		75
4	Rozdzielnica DC z wyposażeniem	Min. 24 modułowa	1
5	Rozdzielnica AC z wyposażeniem	Min. 24 modułowa	1
6	Złącze AC	Na fundamencie	1
7	Przewód solarny [m]	6 mm ²	85
8	Przewód AC [m]	YKYżo 5x35 mm ²	220
9	Przewód zasilający RAC [m]	YKYżo 5x35 mm ²	2
10	Instalacja uziemiająca	komplet	1
11	Elementy montażowe, rury i kanały instalacyjne, uchwyty	komplet	1
12	Konstrukcje mocujące	komplet	1

13. Analiza oddziaływania na środowisko

Przedmiotowa instalacja zlokalizowana będzie na gruncie, powierzchnia zabudowy przeznaczona pod instalację jest mniejsza niż 0,5 ha. Urządzenia instalacji będą zlokalizowane w Bobrownikach na działce nr 3581/2; obręb Bobrowniki gmina Ryki a powierzchnia zabudowy będzie nie większa niż 350 m². Instalacja i eksploatacja paneli fotowoltaicznych nie będzie powodowała przekroczeń dopuszczalnych standardów środowiska (praca instalacji jest bezgłówna, bezwibracyjna, nie generuje żadnych skutków ubocznych) oraz nie będzie negatywnie oddziaływała na występującą z sąsiedztwie przedsięwzięcia zabudowę mieszkalną.

Inwestycja instalacji paneli fotowoltaicznych zlokalizowana na dz. Nr 3581/2 nie jest zaliczana do rodzaju przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235, z późn. zm.)

W związku z instalacją paneli mikro-instalacji fotowoltaicznej o mocy 25,00 kWp wystąpi produkcja energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii (energii słonecznej) w wysokości 33,73 kWh/rok.

Tabela 4 Obliczenia instalacji OZE

Kościół w Bobrownikach - Parafia Rzymskokatolicka pw. "Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny w Bobrownikach"	
30,7	Moc przyłączeniowa obiektu [kW]
25,00	Moc mikro-instalacji fotowoltaicznej [kWp]
400	Jednostkowa moc Paneli fotowoltaicznych [W]
75	liczba paneli fotowoltaicznych instalacji
1124	oczekiwana wydajność instalacji [kWh/kWp] Uwaga: produkcja jest uzależniona od orientacji instalacji i kąta nachylenia paneli fotowoltaicznych
33,73	produkcja roczna energii elektrycznej z mikro-instalacji fotowoltaicznej [MWh]
162,40	Produkcja energii z mikroinstalacji w okresie trwałości projektu tj. 5 lat [kWh]. Współczynnik utraty mocy ogniów 0,5% rocznie
23,54	Redukcja emisji CO ₂ , mierzona ekwiwalentem CO ₂ , która nie zostanie wyemitowana do atmosfery [Mg CO ₂ /rok] (współczynnik emisyjności przyjęto na poziomie 0,698 Mg CO ₂ /MWh dla dodatkowej produkcji energii elektrycznej z OZE)

14. Spis Załączników

1. Projekt zagospodarowania terenu
2. Schemat elektryczny
3. Symulacja produkcji energii z instalacji fotowoltaicznej
- 4.